

Δελτίο Τύπου

του οργανισμού της ΕΕ για τα ναρκωτικά, Λισαβόνα

Αριθ. 10/2002

**ΝΑ ΜΗΝ ΑΠΟΣΤΑΛΕΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ 03 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2002, ΩΡΑ 11:00
ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ**

**Ετήσια έκθεση 2002 σχετικά με το πρόβλημα των ναρκωτικών στην ΕΕ: Βασικές
τάσεις**

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΕΣΤΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

- ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΑΠΟ 2 ΕΩΣ 9 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑ 1.000 ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ (ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 15-64 ΕΤΩΝ)
- ΤΟ 5 ΕΩΣ 15% ΤΩΝ ΝΕΑΡΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΝΝΑΒΗΣ
- ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΣΙΜΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΥΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 2 ΕΩΣ 5 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑ 1.000 ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ (ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ 15-64 ΕΤΩΝ)
- Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑ
- ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
- ΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΣΤΑΘΕΡΟΙ
-

Το ΕΚΠΝΤ, ο οργανισμός για τα ναρκωτικά με έδρα τη Λισαβόνα, δημοσιεύει σήμερα ορισμένα καίρια σημεία από την *Ετήσια έκθεση 2002 σχετικά με το πρόβλημα των ναρκωτικών στην ΕΕ και τη Νορβηγία*. Η έκθεση που δημοσιεύεται σήμερα παρέχει επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο η Ευρώπη ανταποκρίνεται στην πρόκληση των ναρκωτικών.

[Σημαντική υπενθύμιση: Το παρόν δελτίο τύπου δίνει έμφαση σε επιλεγμένα βασικά σημεία από τη φετινή έκθεση και σκοπός είναι να χρησιμοποιηθεί μαζί με αυτή και όχι ξεχωριστά]

Βασικές τάσεις

- Η κάνναβη εξακολουθεί να αποτελεί το πιο διαδεδομένο παράνομο ναρκωτικό στην Ευρώπη. Τα άτομα που έχουν δοκιμάσει κάνναβη τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή κυμαίνονται από το 10% των ενηλίκων στη **Φινλανδία** έως το 25-30% στη **Δανία** και το **Ηνωμένο Βασίλειο**. Το **Βέλγιο**, η **Γερμανία**, η **Ισπανία**, η **Γαλλία**, η **Ιρλανδία** και οι **Κάτω Χώρες** αναφέρουν όλες ποσοστό γύρω στο 20%. Αντιθέτως, τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από τις **ΗΠΑ** υποδεικνύουν ότι το 34% όλων των ατόμων άνω των 12 ετών έχει δοκιμάσει κάνναβη τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή.
- Οι περισσότερες χώρες της **ΕΕ** αναφέρουν χρήση κάνναβης τους τελευταίους 12 μήνες σε ποσοστό 5 έως 10%, αλλά έως και 18% μεταξύ των νεαρών ενηλίκων. Ωστόσο, η χρήση της κάνναβης φαίνεται να εξισορροπείται ή ακόμη και να μειώνεται μεταξύ των νέων σε ορισμένες χώρες, όπως η **Ιρλανδία**, οι **Κάτω Χώρες**, η **Φινλανδία** και η **Νορβηγία**, παρά τις αυξήσεις που παρατηρούνται στις άλλες χώρες της **ΕΕ**.
- Η χρήση άλλων ναρκωτικών είναι πολύ λιγότερο διαδεδομένη, τόσο στους νέους όσο και γενικά. Η χρήση ναρκωτικών είναι συνθεότερη στους άνδρες παρά στις γυναίκες. Ωστόσο, η διαφορά είναι μικρότερη στους νέους.

./..

- Αναλόγως του κράτους μέλους, το 1-6% του πληθυσμού έχει δοκιμάσει αμφεταμίνες – ωστόσο το ποσοστό για το **Ηνωμένο Βασίλειο** είναι 11%. Οι αριθμοί για την κοκαΐνη και την έκσταση είναι 0,5-4,5% και για την ηρωίνη σε γενικές γραμμές μικρότεροι από 1%, μολονότι φθάνουν έως το 2-3% για τους νέους άνδρες σε ορισμένες χώρες.
- Τον προηγούμενο χρόνο, κατά γενικό κανόνα λιγότερο από το 1% των ενηλίκων έκανε χρήση αμφεταμινών, κοκαΐνης ή έκστασης.
- Η κατανάλωση συνθετικών ναρκωτικών εξακολουθεί να προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία. Μολονότι οι χρήστες αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 3% του γενικού πληθυσμού, διαπιστώνεται χρήση σε ανησυχητικό βαθμό στους νέους σε νυχτερινά και χορευτικά κέντρα.

Ο **πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΕΚΠΝΤ, Mike Trace**, επισημαίνει ότι οι πρόσφατες βελτιώσεις στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαρθρώνονται γύρω από τους στόχους της πολιτικής για τα ναρκωτικά και των δράσεων που αναλαμβάνονται για την επίτευξή τους. Η πρόκληση τώρα είναι να υλοποιηθούν επιτυχώς αυτές οι δράσεις και να εξεταστεί πραγματικά ο αντίκτυπός τους.

Η ζήτηση ναρκωτικών

- Οι εκτιμήσεις για την προβληματική χρήση ναρκωτικών στην **ΕΕ** (βλέπε υποσημείωση 1) ποικίλλουν από 2 έως 10 περιπτώσεις ανά 1.000 κατοίκους ηλικίας 15 έως 64 ετών. Οι υψηλότερες, 6 έως 8 περιπτώσεις ανά 1.000 κατοίκους, αφορούν την **Ιταλία**, το **Λουξεμβούργο**, την **Πορτογαλία** και το **Ηνωμένο Βασίλειο**. Οι χαμηλότερες, με 3 περιπτώσεις περίπου ανά 1.000 κατοίκους αφορούν την **Αυστρία**, τη **Γερμανία** και τις **Κάτω Χώρες**.
- Το 2000, αναφέρθηκε αύξηση σε όλη την **ΕΕ** στον συνολικό αριθμό των ατόμων που υποβλήθηκαν σε θεραπεία για προβλήματα ναρκωτικών – εν μέρει λόγω της βελτιωμένης συλλογής στοιχείων. Οι αριθμοί των ατόμων που ζητούν θεραπεία λόγω εξάρτησης από την ηρωίνη εμφανίζονται σταθεροί ή σημειώνουν πτώση. Η πολλαπλή χρήση ναρκωτικών εμφανίζεται όλο και περισσότερο. Η χρήση της κάνναβης ως δευτερεύοντος ναρκωτικού είναι εμφανής στα άτομα που χρησιμοποιούν οπιούχα. Η κατανάλωση κοκαΐνης αναφέρεται ως διογκούμενο πρόβλημα στην **ΕΕ** – και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως δευτερεύον ναρκωτικό σε συνδυασμό με την ηρωίνη και το αλκοόλ.
- Μεταξύ των ατόμων που ζητούν θεραπεία, τα ποσοστά ανεργίας είναι πολύ υψηλά – σε ορισμένες χώρες έως και 55% - ακόμη και όπου το γενικό ποσοστό είναι μικρότερο του 5%. Ποσοστό έως και 66% έχει ολοκληρώσει μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Ο επιπολασμός της μόλυνσης από τον ιό HIV στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών (XEN) κυμαίνεται από 1% περίπου στο **Ηνωμένο Βασίλειο** έως 34% στην **Ισπανία**. Η συνολική εικόνα δεν έχει μεταβληθεί τα τελευταία χρόνια. Η επίπτωση του AIDS μειώνεται στις περισσότερες χώρες από το 1996 περίπου. Η **Πορτογαλία** παραμένει η χώρα της **ΕΕ** με τη μεγαλύτερη επίπτωσηση AIDS ετησίως μεταξύ των XEN.
- Κάθε χρόνο, οι χώρες της **ΕΕ** αναφέρουν 7.000-8.000 θανάτους που συνδέονται με τα ναρκωτικά, μολονότι ο πραγματικός αριθμός είναι πιθανώς μεγαλύτερος. Τα τελευταία έτη, ο αριθμός τέτοιων θανάτων έχει σταθεροποιηθεί ή μειωθεί. Ωστόσο, ορισμένες χώρες της **ΕΕ** (**Γερμανία**, **Λουξεμβούργο** και **Αυστρία**) εξακολουθούν να αναφέρουν νέες αυξήσεις έπειτα από προηγούμενες μειώσεις. Αυτό οφείλεται κυρίως στα οπιούχα. Τα περισσότερα θύματα υπερβολικών δόσεων είναι νέοι άνδρες.

./..

Προσπάθεια μείωσης της προσφοράς

- Σε όλα τα κράτη μέλη οι κατασχέσεις αφορούν κυρίως την κάνναβη, εκτός της **Πορτογαλίας** όπου κυριαρχούν οι κατασχέσεις ηρωίνης. Από το 1996, η **Ισπανία** κατάσχει πάνω από το ήμισυ της συνολικής ποσότητας που κατάσχετα στην **ΕΕ**.
- Το 2000, κατασχέθηκαν σχεδόν 9 τόνοι ηρωίνης – το ένα τρίτο αυτών στο **Ηνωμένο Βασίλειο**.
- Έπειτα από σταθερή άνοδο από τα μέσα της δεκαετίας του '80 στην **ΕΕ**, οι κατασχέσεις κοκαΐνης παρουσίασαν αισθητή πτώση το 2000. Αλλά οι κατασχέσεις αμφεταμινών και έκστασης αυξήθηκαν, και όσον αφορά την έκσταση αισθητά – ενισχύοντας τις ανησυχίες της **ΕΕ** για τη χρήση συνθετικών ναρκωτικών.
- Η τιμή όλων των παράνομων ναρκωτικών παραμένει γενικά σταθερή ή μειώνεται σε ολόκληρη την **ΕΕ**, με εξαίρεση ορισμένες αυξήσεις που αναφέρθηκαν σε σχέση με την καφέ ηρωίνη.

Πολιτικές και στρατηγικές για τα ναρκωτικά

- Όλες οι εθνικές στρατηγικές για τα ναρκωτικά δίδουν πλέον έμφαση στους αποτελεσματικούς τρόπους αντιμετώπισης των ναρκωτικών. Τα σχολεία αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα. Το ίδιο ισχύει για τους κατάλληλους τρόπους αντιμετώπισης από το δικαστικό σύστημα.
- Η έκθεση αναφέρει ότι οι δικαστικές αρχές της ΕΕ αναπτύσσουν ένα φάσμα μεθόδων σε διαφορετικά επίπεδα για να ωθούν σε θεραπεία χρήστες ναρκωτικών που έχουν διαπράξει κάποιο ποινικό αδίκημα. Καταβάλλονται αυξανόμενες προσπάθειες για την τεκμηρίωση και την αξιολόγηση των εναλλακτικών τρόπων αντιμετώπισης και παρατηρείται η τάση διεύρυνσης της διάκρισης μεταξύ χρηστών ναρκωτικών και άλλων παραβατών της νομοθεσίας περί ναρκωτικών. Ορισμένες χώρες της **ΕΕ** επέλεξαν να μειώσουν ή να άρουν τις κυρώσεις για την προσωπική χρήση ή κατοχή κάνναβης, διακρίνοντας την από τις άλλες ουσίες. Παρόλα αυτά, η κάνναβη παρέμεινε το 2000 η συνηθέστερη αιτία σύλληψης για ναρκωτικά – αποτελώντας αιτία για το 37% τέτοιων συλλήψεων στη **Σουηδία** και έως το 85% στη **Γαλλία**.
- Το **ΕΚΠΝΤ** έχει προειδοποιήσει επανειλημμένως για την αυξανόμενη αγορά των συνθετικών ναρκωτικών, ιδίως στη νυχτερινή ζωή, και τάσσεται υπέρ της διεξαγωγής ανοικτού διαλόγου για τους κατάλληλους τρόπους αντιμετώπισης. Σε ό,τι αφορά το αμφιλεγόμενο θέμα του επιτόπιου ελέγχου χαπιών, η έκθεση αναφέρει ότι η αξία του έχει επισκιαστεί από τα θέματα της φαρμακολογικής ακρίβειας και των νομικών συνεπειών.

Ο **εκτελεστικός διευθυντής του ΕΚΠΝΤ, Georges Estievenart**, δηλώνει: «Το σχέδιο δράσης της **ΕΕ** για τα ναρκωτικά έχει συμβάλει στο να συνειδητοποιηθεί περισσότερο η ανάγκη ύπαρξης συντονισμένων δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη. Η τάση που έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια, ήτοι τα πλαίσια πολιτικής για τα ναρκωτικά να μετατρέπονται σε σχέδιο δράσης, σε στρατηγική για τα ναρκωτικά ή σε έγγραφο πολιτικής συνεχίζεται, ωστόσο εξακολουθεί να υφίσταται χάσμα μεταξύ της γραπτής στρατηγικής και της υλοποίησής της.»

(1) Η προβληματική χρήση ναρκωτικών ορίζεται ως η ενέσιμη χρήση ναρκωτικών ή η μακροχρόνια/συστηματική χρήση οπιούχων, κοκαΐνης και/ή αμφεταμινών.

- [Για περισσότερες λεπτομέρειες και το πλήρες κείμενο της έκθεσης απευθυνθείτε στη διεύθυνση → *Ετήσια έκθεση 2002 στο διαδίκτυο:* <http://annualreport.emcdda.eu.int> ή <http://emcdda.kpnqwest.pt>](http://annualreport.emcdda.eu.int)
- [Ή επικοινωνήστε με την Joelle Vanderauwera, αρμόδια υπάλληλο Τύπου του ΕΚΠΝΤ, στο τηλ. ++ 351 21 811 3000 ++ 351 21 813 1711. Ηλεκτρ. ταχ.: \[Joelle.Vanderauwera@emcdda.org\]\(mailto:Joelle.Vanderauwera@emcdda.org\)](mailto:Joelle.Vanderauwera@emcdda.org)